

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง

ที่ อค ๘๕๕๐๖/๒๕๖๕

วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการดำเนินโครงการคุมกำเนิดสุนัขและแมว (คุมกำเนิดถาวร)

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง ผ่านปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง

เรื่องเดิม ตามที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้รับการอนุมัติให้ดำเนินโครงการคุมกำเนิดสุนัขและแมว (คุมกำเนิดถาวร) ตามข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง แผนงานสาธารณสุข งานบริการสาธารณสุขและงานสาธารณสุขอื่นงบดำเนินงาน หมวดค่าใช้จ่าย รายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายงบรายจ่ายอื่นๆ ตั้งไว้ ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) นั้น

ข้อเท็จจริง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการจัดทำโครงการคุมกำเนิดสุนัขและแมว (คุมกำเนิดถาวร) เพื่อเป็นการควบคุมประชากรสัตว์พาหะนำโรค และลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์ ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ โดยได้รับการสนับสนุนการผ่าตัดทำหมันสุนัข และแมวจากทีมสัตวแพทย์สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี ในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๕ ผ่าตัดทำหมันสุนัข จำนวน ๑๓ ตัว แมว ๘ ตัว รวมทั้งสิ้น ๒๑ ตัว

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จึงขอรายงานการดำเนินงานโครงการคุมกำเนิดสุนัขและแมว (คุมกำเนิดถาวร) ซึ่งเป็นโครงการที่มีประโยชน์กับประชาชนในเขตพื้นที่ สามารถช่วยลดจำนวนประชากรสุนัขและแมว และลดอัตราการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ได้ จึงเห็นควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องกับส่วนที่เกี่ยวข้อง และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวปราณี ศิริสุข)

นักวิชาการสุขาภิบาล

ความคิดเห็น ผอ.กองฯ.....

(นายรินทร์ พิมพ์ดา)

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการเกษตร รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ความคิดเห็นปลัดฯ.....

(นายสุรศักดิ์ ชมกลิ่น)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง

ข้อสั่งการนายกฯ.....

(นายเชิ่อม ทิมิลกุล)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง

รายงานการดำเนินโครงการคุมกำเนิดสุนัขและแมว (คุมกำเนิดถาวร)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ลักษณะของโครงการ : เป็นโครงการเริ่มแรก

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันแนวโน้มการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์มีแนวโน้มลดลง แต่ปัญหาจำนวนสุนัขและแมวที่มีการแพร่พันธุ์ตามฤดูกาลมีปริมาณมากขึ้นโดยไม่ได้เกิดจากความต้องการของผู้เป็นเจ้าของ ทำให้เจ้าของนำสุนัขและแมวดังกล่าวไปปล่อยยังสถานที่ต่างๆ ที่ไม่ใช่พื้นที่ของตน จนกลายเป็นสุนัขและแมวจรจัด ซึ่งสุนัขและแมวเป็นพาหะนำโรคในการแพร่เชื้อโรคพิษสุนัขบ้า จากสัตว์สู่สัตว์และสัตว์สู่คนได้ จัดเป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรงที่ยังไม่มีทางเยียวยารักษา ผู้ป่วยทุกรายที่มีอาการแสดงมักจะเสียชีวิตภายในเวลาเพียงไม่กี่วัน และในปีหนึ่งๆ จะมีผู้ที่เสียชีวิตจากโรคนี้อยู่พอสมควร (แต่ในระยะหลังๆ นี้ในประเทศไทยมีรายงานผู้ป่วยที่เสียชีวิตลดลงเหลือปีละไม่ถึง ๑๐ ราย) ซึ่งเกิดจากผู้ป่วยมีประวัติถูกสุนัขหรือแมวกัดแล้วไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกัน เพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ แต่โรคนี้สามารถป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตั้งแต่ถูกสุนัขบ้ากัดใหม่ๆ ในการควบคุมที่ดีที่สุดทางหนึ่งคือการควบคุมไม่ให้มีสัตว์เลี้ยงที่เป็นพาหะมากเกินการดูแลได้ ดังนั้นการลดจำนวนสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค จะช่วยลดโอกาสการแพร่เชื้อและลดอัตราการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ได้ ซึ่งวิธีการลดจำนวนสัตว์พาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าที่มีความที่ยั่งยืนและได้ผลที่สุดคือ การผ่าตัดทำหมันถาวร โดยเฉลี่ยสามารถลดจำนวนประชากรสุนัขและแมวได้ ๑๐ ตัวต่อปีต่อสุนัขและแมวเพศเมีย ๑ ตัว การควบคุมประชากรของสุนัขและแมว เป็นส่วนหนึ่งของการลดการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย

องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง จึงได้จัดทำโครงการคุมกำเนิดสุนัขและแมว (คุมกำเนิดถาวร) เพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง และเป็นการลดอัตราการแพร่เชื้อโรคพิษสุนัขบ้าสู่คน โดยบูรณาการร่วมกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหนองแสง และหน่วยงานต่างๆ เช่น คลินิกสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์ ในการดำเนินการทำโครงการดังกล่าวฯ เพื่อให้สุนัขและแมวทั้งที่ไม่มีเจ้าของ และมีเจ้าของในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง ได้รับการผ่าตัดทำหมัน เป็นการลดพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าและลดอัตราการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคและลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์
๒. เพื่อให้สุนัขและแมวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่างได้รับการผ่าตัดทำหมันถาวร
๓. เพื่อแก้ไขปัญหาสุนัขและแมวที่ผู้เลี้ยงไม่ต้องการถูกนำไปปล่อย กลายเป็นสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของ
๔. เพื่อควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง
๕. เพื่อกระตุ้นให้ผู้เลี้ยงสุนัขและแมว ปรับทัศนคติการเลี้ยงให้มีความถูกต้องและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๓. เป้าหมาย

สุนัข และแมว ที่ไม่มีเจ้าของและมีเจ้าของในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล แสงสว่าง

๔. วิธีดำเนินโครงการ

๑. สำรวจความต้องการในการทำหมันสุนัขและแมวในพื้นที่ โดยการทำหนังสือประชาสัมพันธ์ให้ผู้นำท้องถื่นและท้องที่ สำรวจความต้องการในการทำหมันสุนัขและแมว
๒. เขียนขออนุมัติโครงการ/วางแผนการดำเนินโครงการฯ
๓. ประสานงานกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดอุดรธานี สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหนองแสง และหน่วยงานต่างๆ เช่น คลินิกสัตว์ โรงพยาบาลสัตว์ ที่เกี่ยวข้องในการทำหมันสุนัขและแมว
๔. ประชาสัมพันธ์โครงการฯ
๕. ดำเนินการตามโครงการฯ
๖. สรุปผลการดำเนินงานฯ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนมีนาคม – กันยายน ๒๕๖๕

๖. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง

๗. งบประมาณ

ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๕ งบประมาณจากแผนงานสาธารณสุข งานบริการสาธารณสุขและงานสาธารณสุขอื่น งบดำเนินงาน หมวดค่าใช้สอย รายจ่ายเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการที่ไม่เข้าลักษณะรายจ่ายงบรายจ่ายอื่นๆ ตามโครงการคุมกำเนิดสุนัขและแมว (คุมกำเนิดถาวร) ตั้งไว้ ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) เบิกจ่ายงบประมาณ ๑๒,๙๕๐ บาท (หนึ่งหมื่นสองพันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน) ยอดงบประมาณคงเหลือ ๑๐,๕๗๙ บาท (หนึ่งหมื่นห้าร้อยเจ็ดสิบบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่าย ดังนี้

ลำดับที่	รายการ	จำนวนหน่วย	ราคา/หน่วย		จำนวนเงิน	
๑	ค่าจ้างเหมาจัดทำอาหารกลางวัน สำหรับทีมสัตวแพทย์จากสำนักงานปศุสัตว์ และคณะกรรมการฯ	๒๐ คน	๕๐	-	๑,๐๐๐	-
๒	ค่าจ้างเหมาจัดทำเครื่องดื่ม สำหรับทีมสัตวแพทย์จากสำนักงานปศุสัตว์ คณะกรรมการฯ และประชาชนผู้นำสัตว์เลี้ยงมารับบริการ	๒๐ คน	๑๐	-	๒๐๐	-
๓	ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์โครงการฯ ขนาด ๑.๒๐x๒.๔๐ เมตร	๑ ป้าย	๕๐๐	-	๕๐๐	-
๔	ค่าจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นในการทำหมันสุนัขและแมว	๕ โดส	๒,๒๕๐	-	๑๑,๒๕๐	-
(ตัวอักษร)	(หนึ่งหมื่นสองพันเก้าร้อยห้าสิบบาทถ้วน)	จำนวนเงินทั้งสิ้น			๑๒,๙๕๐	-

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. อัตราการแพร่เชื้อโรคพิษสุนัขบ้าสู่คนในพื้นที่ลดน้อยลง
๒. สุนัขและแมวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่างได้รับการผ่าตัดทำหมันถาวร
๓. ประชากรสุนัขและแมวลดลง
๔. ประชาชนในพื้นที่ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูสุนัขและแมว
๕. ผู้เลี้ยงสัตว์มีทัศนคติการเลี้ยงสัตว์ที่มีความถูกต้องและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง

๑๐. สรุปกิจกรรม

- ๑๐.๑ อัตราการแพร่เชื้อโรคพิษสุนัขบ้าสู่คนในพื้นที่ลดน้อยลง ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่าไม่มีการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง ลดลงคิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
- ๑๐.๒ สุนัขและแมวในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่างได้รับการผ่าตัดทำหมันถาวร จำนวน ๒๑ ตัว
- ๑๐.๓ ประชากรสุนัขและแมว เพิ่มขึ้นจำนวน ๓๙ ตัว คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๖๐
- ๑๐.๔ ผู้เลี้ยงสุนัขและแมวมีทัศนคติการเลี้ยงสัตว์ที่มีความถูกต้องและมีความรับผิดชอบต่อสังคม คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๗

๑๑. แนวทางการบริหารโครงการเพื่อทำให้เกิดความต่อเนื่องยั่งยืนของโครงการ

องค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง อำเภอหนองแสง จังหวัดอุดรธานี ได้ดำเนินโครงการสนองตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ที่มีต่อพสกนิกรชาวไทย และสรรพชีวิตต่างๆ ทรงห่วงใยปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของชาติ รวมถึงพระวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาสุขภาพแนวทางที่รวมเอาแนวทางการปฏิบัติสุขภาพคน สุขภาพสัตว์ และสิ่งแวดล้อมเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อนำไปสู่การมีสุขภาพที่ดีโดยองค์รวมสุขภาพหนึ่งเดียว (One health) มีพระประสงค์ให้โรคพิษสุนัขบ้าหมดไปจากประเทศไทยจากการดำเนินงานพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินโครงการดังนี้

๑. การทำหมันสุนัขและแมวในพื้นที่สามารถทำได้ในจำนวนที่จำกัด ตามต้องใช้ห้วงระยะเวลาในการผ่าตัดนาน และคณะทีมผ่าตัดทำหมันจากสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมีจำนวนจำกัด
๒. ความเข้าใจคาดเคลื่อนในการเตรียมสัตว์ก่อนทำหมัน ต้องมีการงดน้ำ งดอาหารก่อนทำการผ่าตัดอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง เจ้าของบางท่านให้กินน้ำ กินอาหาร เพราะมีความสงสาร พบว่ามีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบไม่ทั่วถึง
๓. การจับสุนัขและแมวมีความยาก บางตัวมีความไม่คุ้นชินกับเจ้าของ

ลงชื่อ..........ผู้รายงาน/สรุปโครงการ

(นางสาวปราณี ศิริสุข)

นักวิชาการสุขาภิบาล

ลงชื่อ.....

ลงชื่อ.....

(นายรันดร พิมพ์ตา)

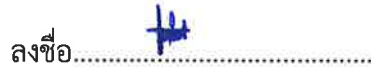
ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการเกษตร รักษาการแทน
ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ลงชื่อ.....

(นายสุรศักดิ์ ชมกลิ่น)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง

ลงชื่อ.....

(นายเชิ่อม ทิมิกุล)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแสงสว่าง

ภาพกิจกรรมโครงการคุมกำเนิดสุนัขและแมว (คุมกำเนิดถาวร)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕
กิจกรรมผ่าตัดทำหมัน

ภาพกิจกรรมโครงการคุมกำเนิดสุนัขและแมว (คุมกำเนิดถาวร)

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

กิจกรรมผ่าตัดทำหมัน

